

Трошкови поцепали судску мрежу

Ставка за „одвојени живот” на платној листи једног судије или тужиоца у висини просечне месечне зараде у Србији

Неке судске јединице имају веће трошкове него поједини судови, кажу у Министарству правде. Током протекле три године нова мрежа судова није оправдала свој циљ. Укидање судова и тужилаштва у малим местима проузроковало је огромне трошкове за путовања, становање и „одвојени живот” судија и тужилаца, али и велике трошкове грађана.

Према грубој процени, чак 1,3 милијарде динара потрошено је за рад свих судских јединица, али Министарство правде још сабира и одузима трошкове по ставкама да би израчунало колико је грађане Србије коштао експеримент „рационализације правосуђа”.

Многи судови још нису доставили спецификацију трошкова, што говори о томе да протеклих година ни Високи савет судства ни министарство нису тражили од судова да подносе финансијске извештаје.

Да су остварене било какве уштеде бивша власт би се тиме похвалила. Уместо тога, избегавали су да медијима дају конкретне одговоре на питање колико нас кошта путујуће судство, колико има судија са „ол инклузив аранжманом” који подразумева од државе плаћен стан и трошкове становања, као и трошкове викенд путовања ради виђења са породицом и за „одвојени живот” од породице. Само последња ставка на платној листи једног судије је у висини просечне српске плате.

Сви ти трошкови урачунавају се у плату прецењеног судије који ће због тога имати већу пензију од својих колега који су остали у седишту суда. Тако је нарушен и принцип једнакости запослених, указао је министар правде.

Поједини судови поднели су финансијске извештаје Министарству правде. Тако је Основни суд у Сремској Митровици доставио трошковник за прошлу годину, а подаци кажу да је чак 11 милиона динара потрошено за путовања, плате и одржавање зграде, јер овај суд функционише са шест судских јединица – у Инђији, Иригу, Пећинцима, Руми, Старој Пазови и Шиду.

Милионске трошкове направиле су и судске јединице у Лајковцу, Љигу, Мионици, Осечини и Убу, на територији Вишег суда у Ваљеву (2,8 милиона), затим судске јединице у Бољевцу, Књажевцу и Сокобањи, на територији Вишег суда у Зајечару (1,8 милиона), затим и судске јединице у Кучеву, Петровцу на Млави, Жагубици, Жабарима и Великом Градишту, на подручју Вишег суда у Пожаревцу (2,1 милион).

Нови Сад има десет судских јединица које су прошле године потрошиле 1,6 милиона динара, а само две судске јединице на подручју Панчева – Бела Црква и Пландиште, потрошиле су укупно милион динара.

Само је Основни суд у Пожеги смањио трошкове, и то за 3,4 милиона динара.

– До сада прикупљени подаци показали су да није спроведена рационализација судске мреже и да су неке судске јединице направиле толике издатке да је од тог новца комотно могао да функционише суд – рекао је министар правде Никола Селаковић.

Пусти ходници, канцеларије и суднице напу-

Спомени цару Душану испред Палате правде

Фото Д. Јевремовић

штених судских зграда зими су грејани, а трошкови за топле радијаторе мере се стотинама хиљада динара, исто као и путовања запослених до седишта суда.

При том су читави делови Србије били без правосуђа. На југу и истоку Србије имали смо „брисан простор”, каже Драгана Бољевић, председница Друштва судија.

– Сви путници који из Бугарске улазе у Србију, на први суд би наишли тек на стотом километру, у Пироту. Иста је ситуација и са ад-

министративном линијом. Од Прокупља до „линије” – нема суда. То је брисан простор из кога је отишла сва интелигенција, без тужилаштва, адвоката и полиције. Другим речима, држава не управља подручјем на којем нема правосудних органа – каже Драгана Бољевић.

Уочене су и географске нелогичности. На пример, жалбени суд за подручје Зајечара је Апелациони суд у Београду, који је удаљен 238 километара, док се нишки апелациони суд налази на 96. километру од Зајечара. Такође, Панчевци морају да се жале Апелационом суду у Новом Саду иако им је београдска апелација удаљена само петнаестак километара.

Реформатори су пре три године покушали да направе рационалнију судску мрежу тако што су укинули стотинак некадашњих општинских судова. Уместо 138 општинских судова, установљена су само 34 основна суда и 100 судских јединица у малим местима.

Збирни подаци о свим трошковима нису бележени. Незванично, око 200 судија и тужилаца има покривене путне трошкове и трошкове становања из буџета.

Када је „Политика” у јуну 2010. године тражила од Министарства правде одговор на питање колико се издваја за „путујуће судство”, одговор је гласио: Министарство нема податке о томе колико судија и тужилаца добија накнаду за одвојени живот и смештај, имајући у виду да судови и тужилаштва за ту врсту трошкова достављају министарству захтев за трансфер средстава под ставком 'накнада за запослене', а ту спадају и путни трошкови.”

Држава је за то време исплаћивала личне дохотке и за око 600 незабраних судија које су чекале на накнадну одлуку Високог савета судства о њиховом повратку на посао. Сада су сви враћени. Многи од њих морају такође да путују док се у њихова места не врате судови. Србији ће бити враћено око 80 основних судова, а опстаће само неколико судских јединица.

Александра Петровић